

[Ministeren for offentlige arbejder.]

herunder bygning af motorveje, hvor problemerne ikke kan afgøres lokalt fra amt til amt. Det er nu ikke min tanke nærmere at gennemgå disse forhandlinger, som jo kan findes i Folketingstidende, men kun at drage enkelte udtalelser frem, som har kunnet virke styrkende på min beslutning om nu at fremsætte det foreliggende forslag. Som de ærede medlemmer vil erindre, var jeg jo ingenlunde afvisende over for tanken om at komme frem til en anden lovgivning på disse områder, idet jeg tværtimod udtalte, at jeg anså det for værende af væsentlig betydning at få en reform på dette område, men at det afgørende måtte være, om der er mulighed for at komme igennem med en sådan ændring af loven.

Jeg har omtalt de tilskudsregler, som allerede er gældende for motorveje og firsporede hovedlandeveje m. m. Som der nærmere er redegjort for i bemærkningerne, har disse — jeg synes over for de pågældende kommuner overordentlig gunstige — betingelser ikke virket således, at de har kunnet borteliminere betænkeligheder af forskellig art fra kommunal side. Det skal være langt fra mig at undervurdere værdien af forsigtighed i de økonomiske dispositioner fra de kommunale råds side, men på den anden side bestyrker sådanne betænkeligheder mig i den opfattelse, at det må være det mest rationelle, at de afgørende bestemmelser angående disse anlæg træffes af den, der har det altovervejende økonomiske ansvar, nemlig staten. At dette så — medmindre folkettinget ved behandlingen af lovene om de enkelte anlæg finder et kommunalt bidrag påkrævet — vil medføre, at staten kommer til at betale også den resterende brøkdelen af udgiften ved motorvejs- og andre hovedlandevejsanlæg, forekommer mig at være en udgiftsforskydning, som staten bør af finde sig med på grund af den rationalisering af systemet, der herved opnås. Jeg vil imidlertid gerne fremhæve, at medens der kan være en vis rimelighed i at fritage enkelte amts- eller bykommuner for særlig store byrder, som vil falde på dem som følge af udbygningen af de meget store vej- og gadeanlæg, mener jeg ikke, der i almindelighed er grundlag for at forøge statens økonomiske bistand til kommunerne på vejområdet. Den almindelige beskæftigelsessituation,

hvor vi befinder os, taler ikke for foranstaltninger, der kan medvirke til en ikke strengt nødvendig forøgelse af aktiviteten; der er tværtimod tale om en situation, hvor den største tilbageholdenhed er påkrævet med hensyn til arbejder, som det ikke er uomgængelig nødvendigt at udføre netop nu.

For mig at se er netop hensynet til rationalisering i planlægning og gennemførelse af disse store anlæg en faktor, der må tillægges den største betydning. Som et første afgørende led i denne rationalisering er det, som jeg erkender, naturligt, at lovgivningsmagten principielt bestemmer omfanget af og tempoet for gennemførelsen af disse store investeringer. I den periode, vi er inde i, med knaphed både på arbejdskraft i almindelighed og på teknisk arbejdskraft i særdeleshed tror jeg imidlertid også det bliver nødvendigt at gennemføre en rationalisering både af projektering og udførelse af de store arbejder, som vanskeligt kan gennemføres uden overskridelse af de amts- og bykommunale grænseskel, og som heller ikke bør være bundet af de enkelte kommunale administrationers tekniske kapacitet.

Det er på den anden side min opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt — og under den herskende teknikermangel antagelig ligefrem en nødvendighed — i størst muligt omfang at udnytte disse tekniske administrationer, og lovforslaget er affattet under hensyn hertil. Det forekommer mig ligeledes hensigtsmæssigt at søge de kommunale råds arbejde bevaret som et led i vejadministrationen i det omfang, dette er foreneligt med de principielle synspunkter, jeg har givet udtryk for. Denne medvirken er derfor forudsat i lovforslaget. Bl. a. har jeg ikke kunnet finde det nødvendigt, at staten, selv om den efter forslaget betaler og bestemmer over de større anlægsarbejder på alle hovedlandeveje, også skal overtage drift og vedligeholdelse af de hovedlandeveje, der ikke udbygges til motorveje. Jeg tænker mig, at amts- og bykommunerne stadig må være interesserede i at varetage denne virksomhed på de hidtil gældende vilkår, således at de dermed forbundne udgifter er genstand for refusion efter de almindelige regler i vejtilskudslovens kap. I. Herfor taler også, at denne daglige virksomhed må ledes lokalt og kun med en betydelig administrativ byrde kan styres centralt. Endelig kan der